

ПРОТОКОЛ

София, 15.10.2003 година

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на петнадесети октомври две хиляди и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЖАНЕТА ПЕТРОВА

ЧЛЕНОВЕ: МАРИНА МИХАЙЛОВА

ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

при участието на секретаря Мария Попинска

и с участието на прокурора Светлана Бошнакова

сложи на разглеждане дело № 3080 по описа за 2003 година ,

докладвано от съдията ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

НА ПОИМЕННО ПОВИКВАНЕ СТРАНИТЕ СЕ ПРЕДСТАВИХА ТАКА:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ Кирил Димитров Терзийски - редовно призован се явява лично и с адвокат Кашъмов, надлежно упълномощен.

ОТВЕТНИКЪТ Министъра на финансите - редовно призован се представлява от юрисконсулт Русанова, надлежно упълномощена.

СТРАНИТЕ: Да се даде ход на делото.

ВЪРХОВНИЯТ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД, след изпълнение разпоредбите на чл.107 ГПК намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ГО ДОКЛАДВА:

АДВОКАТ Кашъмов: Представям и моля да приемете писмени доказателства - 2 броя писма до министъра на финансите, които се отнасят до друго заявление по същия предмет. Сочи се различно основание за отказ до информация. От тях е видно, че не е правен довод към датите 11 март и 12 април 2002 г., че договорът представлява секретна информация и държавна тайна.

ЮРИСКОНСУЛТ Русанова: Моля да не приемате днес представените писмени доказателства. Същите са неотнормими към настоящия спор.

ПРОКУРОРЪТ: Считаю, че тези доказателства са неотнормими към спора и по-специално втората страница от документ, който не следва да се приеме.

АДВОКАТ Кашъмов: В административното производство е налице една особеност. Съдът следва да изясни детайлно цялата фактическа обстановка. Считаю, че представените доказателства касаят факта на датата, на която евентуално договорът, който е поискан, е бил засекретен, поради което е съвсем очевидно, че тези

доказателства касаят спора. Освен това те могат да бъдат използвани за да се види дали законът е прилаган добросъвестно.

СЪДЪТ намира, че следва да приеме като доказателства представените писма ЗЗДОИ-2 от 11.03.2002 г. и същия номер от 12.04.2002 г. Не следва да се приема представената извадка от документ. Същата не представлява документ, от който съда може да черпи информация. Водим от изложеното

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА представените от жалбоподателя 2 броя писма ЗЗДОИ-2 от 11.03.2002 г. и същия номер от 12.04.2002 г.

ВРЪЩА на жалбоподателя представената втора страница от документ.

АДВОКАТ Кашъмов: Моля на основание чл.109, ал.2 ГПК съдът да постави въпрос на процесуалния представител на ответника дали те считат, че засекретяването е станало по време, когато е бил приет ЗЗКИ или преди това.

ЮРИСКОНСУЛТ Русанова: Неоснователно е искането. Моля да го оставите без уважение.

ПРОКУРОРЪТ: Считам, че съдът следва да прецени в решенето си този въпрос.

СЪДЪТ счита, че не следва да допуска така направеното искане. То е процесуално недопустимо. Страна по делото е министъра на финансите и към него следва да бъде поставен този въпрос, а не към процесуалния представител на министъра, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ без уважение направеното искане за поставяне на въпроси на процесуалния представител на ответника.

СТРАНИТЕ: Нямаме други искания по доказателствата.

ХОД ПО СЪЩЕСТВО:

АДВОКАТ Кашъмов: Моля да отмените обжалвания отказ като незаконосъобразен поради следното: първото основание за отказ не съществува в българското право. То не е предвидено нито в Конституцията, нито в ЗДОИ, поради което и при липсата на посочване на конкретна норма, считам, че в случая е нарушен материалния закон с посочването на такова несъществуващо основание. На второ място считам, че договора, до който е поискан достъп не представлява държавна тайна, като в тази връзка моля съдът в съответствие с правомощието си по чл.41, ал.4 от ЗДОИ да осъществи косвен контрол върху маркирането с гриф за сигурност. От тълкуването на разпоредбата е видно, че маркирането с гриф за сигурност представлява по своята правна същност индивидуален административен акт, което е видно от равнопоставеността в същата разпоредба. Няма съмнение, че маркирането засяга права и създава задължения. То е обективно изразено, а същевременно съдилищата осъществяват контрол върху административните актове, а не за действия и бездействия. В тази връзка моля да се произнесе по този ред и върху законосъобразността на засекретяването. От доказателствата, представени по делото следва да се направи извод, че момента на това засекретяване е настъпил преди влизане в сила на ЗЗКИ. Това е така, защото в обжалваното решение се твърди, че

засекретяването е станало на основания, които са били в сила към момента на подписване на договора, и второ, защото от констатациите на съда, изложени в неговото определение от месец юни се вижда, че реквизитите на грифа по чл.30 ал.2 от ЗЗКИ липсват. Считам, че тези две доказателства подкрепят извода, че засекретяването е станало преди влизане в сила на ЗЗКИ, което при липсата на посочено правно основание от страна на ответника, следва да ни насочи към тогава действащия списък на фактите, предметите и сведенията, съставляващи държавна тайна. В списъка от 1990 г. се вижда ясно, че информацията, свързана с договори и съглашения може да бъде държавна тайна само в случаите по т.8, когато страни по договорите са България и други държави и тази поверителност е приета от Народното събрание. Тези обстоятелства не са налице в конкретния случай. Дори да се допусне, че засекретяването е станало към момента на действието на ЗЗКИ, е очевидно, че липсват съществени реквизити на маркирането, посочени в чл.30 ал.2 - най-вече правното основание и още два от задължителните реквизити, поради което отново не се посочва материално основание за отказа. Считаме, че такова липсва, че засекретяването и маркирането с гриф "секретно" е незаконосъобразно, поради което обусловено и административният акт е незаконосъобразен. Отказът да бъде предоставен и частичен достъп също е незаконосъобразен, тъй като първо не е извършена преценка на възможността да се даде частичен достъп, пряко се свърза с елемента вреда в чл.25 от ЗЗКИ. Такова изследване не е правено. Считам, че е налице и несъответствие с целта на закона, тъй като е видно, че в хода на демонстрирания реален обществен интерес, министърът се е позовал в различни случаи на различни основания за отказ, като той не е изпълнил ангажиментите си по закон. Моля да отмените отказа и задължите министъра на финансите да предостави исканата информация. Представям писмена защита.

ЮРИСКОНСУЛТ Русанова: Моля да оставите без уважение жалбата. В нея се поддържа, че атакуваното решение на министъра на финансите е незаконосъобразно, поради допуснати нарушения на чл.12, т.4 и т.3 от ЗВАС - противоречия с материалноправната норма, както и неспазване на установените административно-производствени правила, свеждащи се до немотивираност на акта. С обжалваното решение министърът на финансите е отказал предоставянето на копие на хартиен носител на договора, сключен между Министерство на финансите и Британската консултантска фирма "Краун Ейджънтс", на основание чл.37, ал.1, т.1 от ЗДОИ. В разпоредбата на чл.2, ал.1 от ЗДОИ се определя понятието "обществена информация" като "всяка информация, свързана с обществения живот в РБългария и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти". Законът разграничава два вида обществена информация - официална и служебна. В конкретния случай общият принцип за свободен достъп до служебна обществена информация е неприложим, тъй като исканата информация представлява държавна тайна, което е основание за отказ от предоставянето ѝ. Касае се до обществена информация, представляваща защитена със закон тайна. Основанията за отказ за предоставяне на обществена информация са уредени с разпоредбата на чл.37, ал.1 от ЗДОИ. Безспорно е, че в случая е налице хипотезата на т.1, тъй като се касае за информация, обявена за държавна тайна, в случай, предвиден със закон по смисъла на чл.9, ал.2 от ЗДОИ. След като исканата информация съставлява тайна, то са налице предпоставките на чл.37, ал.1, т.1 от

ЗДОИ за отказ от предоставянето ѝ. Неоснователни са и доводите за незаконосъобразност на решението на министъра на финансите, свързани с неспазване на разпоредбата на чл.38 от ЗДОИ, като се поддържа, че същото не е мотивирано. Обжалваното решение е мотивирано, същото съдържа правното и фактическо основание за отказ за предоставяне на исканата информация. Тъй като не касае до обществена информация, представляваща защитена със закон тайна, следва да се приеме, че в съответствие със законовите разпоредби в случая е налице ограничаване на правото на достъп до обществена информация, тъй като съществуват предвидени от закона основания за опазването ѝ. В същия смисъл е решение № 7 от 04.06.1996 г. по конституционно дело № 1/1996 г. на Конституционния съд. В мотивите на това решение безспорно е прието, че основанията, на които може да бъде отказана информация на граждани от страна на държавни органи, изисква установяване по законодателен път на обстоятелствата, които се отнася до съображения за защитена от закона тайна. Исканата от жалбоподателя информация попада в списъка на категориите информация, подлежащи на класификация като държавна тайна - раздел III от приложение № 1 към чл.25 от ЗЗКИ. По изложените съображения, общият принцип за свободен достъп до обществена информация не може да намери приложение. Отказът на министъра на финансите е законосъобразен, съответен на материално-правните предпоставки, визирани в ЗДОИ, а жалбата срещу него неоснователна и като такава ще моля да бъде отхвърлена.

ПРОКУРОРЪТ: Жалбата е неоснователна. Атакуваното решение на министъра на финансите, с което на жалбоподателя е отказан достъп до исканата информация, се явява правилно, обосновано и законосъобразно и жалбата срещу него ще следва да се отхвърли. За да откаже достъп до тази информация, министърът на финансите се е позовал на чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ. В цитираната разпоредба законодателят изрично е посочил, че основание за отказ за достъп до обществена информация е налице, когато последната е класифицирана и представлява държавна тайна. В разпоредбата на чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация поисканата от жалбоподателя информация представлява държавна тайна, а именно тя фигурира в списъка по приложение № 1 към закона, нерегламентирания достъп до която би създал опасност или би увредил интересите на Република България, свързано с националната сигурност, отбраната, външната политика или защита на конституционно установения ред. На свое закрито заседание ВАС е констатирал, че в случая се касае за документ, маркиран с гриф "секретно" и следователно съдържа обществена информация от вида и характера на тези, попадащи в обсега на ЗЗКИ, т.е. налице са материалните предпоставки по чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ и предвид императивния характер на тази разпоредба, административният орган законосъобразно е отказал да предостави на жалбоподателя достъп до исканата от него информация.

ВЪРХОВНИЯТ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД счете делото за изяснено и обяви, че ще се произнесе със съдебен акт след съвещание.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание.